

Marcel BRAEKERS

Provinciaal van de Vlaamse dominicanen

Omdat ze hun rol als predikbroeders combineren met contemplatie, trad Marcel BRAEKERS in bij de dominicanen. Het contemplatieve deed hem blijven, terwijl velen uittraden. Voor de verkondiging in de toekomst zet hij in op de vorming van leken. Sinds november leidt hij de Vlaamse dominicanen. Zelf laat hij zich leiden door de verstillende mystiek van Meester Eckhart.

‘Van Meester Eckhart leerde ik alle voorstellingen los te laten’

Nicole LEHOUCQ

Filosofenfontein Heverlee ligt midden in de natuur. Voor Marcel BRAEKERS is het een geschenk hier te mogen wonen. Toen hij onlangs 65 werd, speepte hij: „Ik kan jullie allemaal aanraden de gelofte van armoede af te leggen, want kijk maar wat je in de plaats krijgt: deze prachtige plek met water, bomen, bloemen en dieren.” Hij is een muziekliefhebber, speelt traverso en luit. Omdat luit verstillend werkt en muziek troostend.

–Hoe kreeg uw roeping gestalte?

Ik groeide op in een landelijk milieu, nabij de Belgisch-Nederlandse grens, in een traditioneel christelijk gezin met zes kinderen. Eén zusje heb ik nooit gekend. Zij overleed op eenjarige leeftijd. Mijn ouders waren zelfstandigen. Wij konden als kind nog naar hartenlust ravotten, een hele namiddag wegblijven, bij een of ander gezin mee aan tafel schuiven. Wat een vrijheid. Wat een vertrouwen en zorg voor elkaar!

In het bisschoppelijk college gaf mijn geestelijke begeleider me de raad een orde te kiezen met een grote traditie. Het werden de dominicanen, omdat hun half-contemplatieve leven me boeide, niet omdat ik een dominicaan kende.

–Vandaag leidt u de Vlaamse dominicanen. Hoe ziet u die taak?

Provinciaal worden was niet meteen mijn verlangen, maar ik wil iets terugdoen voor de dominicanengemeenschap, die ik heel dankbaar ben. Ik zal vooral een zorgende opdracht hebben. De gemiddelde leeftijd in de Vlaamse dominicanengemeenschap is 76. Het is ontroerend te zien hoe zo'n groep ouderen toch bereid blijft om allerlei taken op zich te nemen.

„Ik zie mezelf als een veerman tussen traditie en actuamlietit”

Vier jaar geleden gingen we van start met Familia Dominicana, paters en zusters en leken samen. Een honderdtal leken wil in de geest van Dominicus leven en aan verkondiging doen. Dit is een belangrijke richting om te groeien naar een nieuwe identiteit. Mogelijks bestaat de toekomst uit leken. In onze wekelijkse eucharistie-

Marcel Braekers ziet zijn rol als een 'veerman' die zijn ervaring ter beschikking stelt om leken te ondersteunen. © Hugo Maris

viering hier in onze kapel helpen twintig leken mee de preekbeurten te verzorgen. Hen wil ik ondersteunen, teksten en achtergrondinformatie aanbieden, zodat zij zich de evangelieteksten kunnen eigen maken en zelf verkondigen. Zo zie ik mezelf fungeren als een 'veerman' die oversteekt tussen traditie en actualiteit, tussen enthousiaste leken en priesterlijke opdracht.

–Dacht u ooit aan uittreden tijdens de woelige jaren 1960?

In die tijd groeide het besef dat de Kerk naar de wereld toe moest trekken. Velen van ons kozen een wereldse studie, ik bijvoorbeeld psychologie. Door de vele uittredingen was ik op zoek naar vaste grond onder de voeten. Ik zag velen die ik beschouwde als veel authentieker dan mezelf de orde verlaten. Het was voor mij een ontwrichtende periode. En ja, ook ik dacht eraan het noviciaat te verlaten. Ik miste mijn gezellige thuis, voelde me eenzaam in een groep West-Vlamingen van wie ik het sappige taaltje nauwelijks begreep.

–Wat deed u besluiten alsnog te blijven?

Het contemplatieve was mijn redding.

Drie belangrijke ervaringen in mijn leven hebben me gevormd. Allereerst nam ik met een kleine dominicanengemeenschap mijn intrek in een huis. Naast het huishouden beredderen, leerde ik er ook met anderen overeenkomen. Daarnaast specialiseerde ik me in de psychotherapie. Om therapeut te kunnen worden, moet je eerst zelf in therapie. Ook dat bleek heilzaam. Een derde moment was de kennismaking met het mystieke gedachtegoed van Meester Eckhart, een dominicaanse medebroeder uit de middeleeuwen. Het werd een intense ervaring.

–Wat betekende Meester Eckhart voor u?

Hij bevrijdde me van een aantal theologische problemen waarmee ik worstelde. Eckhart spreekt op een vrije manier over God: je kunt Hem overal ontmoeten. Toch kun je over God eigenlijk alleen maar zwijgen. We moeten ons, weet Eckhart, ontdoen van elke godsvoorstelling, om in stilte komen bij de grond van onze persoon. Dan kan God ons raken. Hij kan maar in onze ziel geboren worden, als wij Hem zelf daar ruimte voor geven. Naarmate mensen tot verinnerlijking komen, zegt Eckhart, ontstaat vrijheid.

Die inzichten hadden een weerslag op mijn werk als psychotherapeut. Ook daarbij moet je alle voorstellingen over je patiënt loslaten, zodat de persoon zich kan tonen zoals hij is. Dan kun je als therapeut in zijn kwetsbaarheid gaan staan. Dat zijn echte groeimomenten.

Dit is een heel andere houding dan toen ik intrad. Toen wilde ik een pater worden, bij wie de mensen terecht konden in de spreekkamer en de biechtstoel. Vanuit het toenmalige kerkbeeld plaatste ik vooral mezelf centraal.

Toen ik zestig werd, nam ik tijdscrediet om een boek over Eckhart te schrijven. Daarin begint elk hoofdstuk met een gedicht. Ik hou van raadselachtige poëzie.

–U houdt ook van muziek, vooral als troost?

Absoluut. Ik was nog maar 27, toen mijn moeder overleed. Toen heeft Brahms' *Ein deutsches Requiem* een belangrijke rol gespeeld. Mijn vader werd 86. Bij zijn overlijden voelde ik me wel verdrietig, maar het was anders. Pas maanden later, bij het beluisteren van *Nymphes des bois* van Josquin Des Prez, begon ik plotseling te wenen. Toen pas kwam mijn verdriet naar boven. Dat kan muziek teweegbrengen.